

Laidiens: **11.02.2015., Nr. 29**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/29.12**

Ministru kabineta noteikumi Nr.59

Rīgā 2015.gada 3.februārī (prot. Nr.6 19.§)

Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība investīciju veicināšanai lauksaimniecībā

*Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5.panta 3.¹ un ceturto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu, kā arī atbalsta piešķiršanas kritērijus un apmēru šādiem pasākumiem:

1.1. daļējai kredītp procentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām un lauksaimniecības produktu pārstrādes komersantiem;

1.2. ar pētījumu un laboratorisko analīžu veikšanu saistītās materiālās bāzes pilnveidošanai;

1.3. lauksaimniecībā izmantojamiem zinātnes pētījumiem.

2. Atbalsta mērķis ir veicināt lauksaimniecības un lauku attīstības investīciju projektu īstenošanu un materiālās bāzes pilnveidošanu atbilstoši šādiem normatīvajiem aktiem:

2.1. par valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija";

2.2. par valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumā "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana".

3. Šajos noteikumos paredzētā atbalsta kopējais finansējums ir 10 000 000 *euro*, no kuriem:

3.1. 5 500 000 *euro* piešķir daļējai kredītp procentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem;

3.2. 850 000 *euro* piešķir daļējai kredītp procentu dzēšanai atbilstīgām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām;

3.3. 1 000 000 *euro* piešķir daļējai kredītp procentu dzēšanai:

3.3.1. lauksaimniecības produktu pārstrādes komersantiem, kuru darbības veids atbilst šādiem saimnieciskās darbības statistiskās klasifikācijas (*NACE* 2. red.) kodiem:

3.3.1.1. grupa 10.1 – gaļas un gaļas produktu ražošana, pārstrāde un konservēšana;

3.3.1.2. grupa 10.5 – piena produktu ražošana;

3.3.2. lauksaimniecības produktu pārstrādes komersantiem, kuri atbilst mikrouzņēmuma, mazā un vidējā uzņēmuma kategorijai saskaņā ar Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193) (turpmāk – Komisijas regula Nr. 702/2014), I pielikumā noteikto klasifikāciju un kuru darbības veids atbilst šādiem saimnieciskās darbības statistiskās klasifikācijas (*NACE* 2. red.) kodiem:

3.3.2.1. grupa 10.3 – augļu un dārzeņu pārstrāde un konservēšana;

3.3.2.2. grupa 10.6 – graudu malšanas produktu, cietes un cietes produktu ražošana;

3.3.2.3. grupa 10.7 – konditorejas un miltu izstrādājumu ražošana;

3.3.2.4. grupa 11.07 – bezalkohola dzērienu ražošana, izņemot minerālūdeņus un citus pudelēs iepildītus ūdeņus;

3.3.2.5. grupa 10.41 – eļļas un tauku ražošana;

3.4. 2 650 000 *euro* piešķir ar pētījumu un laboratorisko analīžu veikšanu saistītās materiālās bāzes pilnveidošanai.

4. Uz šo noteikumu 3. punktā minēto atbalstu var pretendēt juridiska vai fiziska persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļu maksātājs vai saimnieciskās darbības veicējs (turpmāk – pretendents).

5. Šo noteikumu V nodaļā paredzētajam atbalstam attaisnotajos izdevumos iekļauj pievienotās vērtības nodokli, ja tas nav atgūstams no valsts budžeta.

6. Šo noteikumu 18.1., 19.1., 28.1., 29.1., 38.1., 39.1. apakšpunktā un 49. punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos dokumentus pretendents iesniedz papīra dokumenta formā vai elektroniski, ja attiecīgais dokuments sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

7. Pretendents šajos noteikumos paredzētajā kārtībā iesniedz Lauku atbalsta dienestā darījumus apliecināšu dokumentu kopijas vai to kopsavilkumu, kurā norāda pakalpojuma sniedzēja nosaukumu, darījumu apliecināša dokumenta saņēmēju, izrakstīšanas datumu, numuru un samaksāto summu.

8. Lauku atbalsta dienests, vērtējot pretendenta atbilstību grūtībās nonākušā uzņēmuma statusam, pārbauda katru no šādām pazīmēm:

8.1. kapitālsabiedrībai – akciju sabiedrībai vai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras vispārpieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla, ņemot vērā arī kapitāldaļu uzcenojumu;

8.2. sabiedrībai, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus), uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no kapitāla, kas norādīts sabiedrības grāmatvedības pārskatos. Šā apakšpunkta izpratnē sabiedrība ir tāda sabiedrība, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (jo īpaši pilnsabiedrības un komandītsabiedrības);

- 8.3. atbalsta pretendents ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process, vai ir uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta;
- 8.4. atbalsta pretendents ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
- 8.5. atbalsta pretendents neatbilst mazo un vidējo uzņēmumu statusam, un pēdējos divus gadus uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5, kā arī uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc uzņēmuma ieņēmumiem pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem (EBITDA), ir bijusi mazāka par 1,0.
9. Šo noteikumu 8.1., 8.2., 8.4. un 8.5. apakšpunktā minētās prasības nepiemēro, piešķirot šo noteikumu 13.1.2., 13.1.4., 13.2. un 23.2. apakšpunktā, kā arī 33. punktā minēto atbalstu.
10. Atbalstu nepiešķir:
- 10.1. ja atbalsta pretendents atbilst vienai no šo noteikumu 8. punktā minētajām pazīmēm. Šo noteikumu 8.1., 8.2. un 8.5. apakšpunktā minētās prasības nevērtē, ja atbalsta saņēmējs ir fiziska persona, zemnieku saimniecība, biedrība vai nodibinājums;
- 10.2. šo noteikumu 23.2. apakšpunktā un 33. punktā minētajam pretendents, kas darbojas Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352) (turpmāk – Komisijas regula Nr. 1407/2013) 1. panta 1. punkta "a" un "b" apakšpunktā minētajās nozarēs vai veic Komisijas regulas Nr. 1407/2013 1. panta 1. punkta "c" un "d" apakšpunktā noteiktās darbības;
- 10.3. ja laikposms no darījuma veikšanas līdz aizdevuma līguma noslēgšanai pārsniedz 12 mēnešus.
11. Lauku atbalsta dienests:
- 11.1. savā tīmekļa vietnē ievieto informāciju par atbalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību;
- 11.2. saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai, izvērtē pretendenta iesnieguma atbilstību šajos noteikumos minētajām prasībām un pieņem lēmumu par iesnieguma apstiprināšanu vai noraidīšanu;
- 11.3. izlases veidā pārbauda ne mazāk kā vienu procentu no atbalsta saņēmējiem katrā pasākumā, arī valsts iestādes un valsts kapitālsabiedrības, ja šajos noteikumos nav noteikta cita kontroles kārtība;
- 11.4. izmaksā pretendents atbalstu bezskaidras naudas norēķinu veidā, nepārsniedzot šo noteikumu 3. punktā minēto atbalsta pasākuma finansējuma apmēru. Ja atbalsta pieprasījums pārsniedz piešķirtā finansējuma apmēru, Lauku atbalsta dienests veic norēķinus, proporcionāli samazinot izmaksājamā atbalsta apmēru;
- 11.5. šo noteikumu 23.2. apakšpunktā un 33. punktā minēto atbalstu izmaksā, nepārsniedzot Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktā noteikto atbalsta summu vienam vienotam uzņēmumam saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 2. panta 2. punktu;
- 11.6. šo noteikumu 14. punktā minēto atbalstu izmaksā, nepārsniedzot Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulas (ES) Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352)

(turpmāk – Komisijas regula Nr. 1408/2013) 3. panta 2. punktā noteikto atbalsta apmēru vienam vienotam uzņēmumam saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1408/2013 2. panta 2. punktu;

11.7. šo noteikumu 13.1.2., 13.1.4., 13.2. un 23.2. apakšpunktā, kā arī 33. punktā minēto atbalstu drīkst kumulēt ar citu *de minimis* atbalstu līdz Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktā vai Komisijas regulas Nr. 1408/2013 3. panta 2. punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5. panta 1. punktu vai Komisijas regulas Nr. 1408/2013 5. panta 1. un 2. punktu, kā arī šo atbalstu drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kas konkrētajā gadījumā īpašiem apstākļiem noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai Eiropas Komisijas lēmumā, saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5. panta 2. punktu vai Komisijas regulas Nr. 1408/2013 5. panta 3. punktu;

11.8. datus par izmaksāto atbalstu glabā 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas;

11.9. divu mēnešu laikā pēc pārkāpuma konstatēšanas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā 2014.–2020. gada plānošanas periodā administrē valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, pieprasa atbalsta atmaksu, ja pretendents sniedzis nepatiesu informāciju vai pārkāpis šo noteikumu prasības.

II. Atbalsts daļējai kredīprocentu dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem

12. Atbalsta mērķis ir veicināt racionālas un efektīvas lauksaimnieciskās ražošanas attīstību, samazinot produkcijas ražošanas izmaksas un ieviešot modernas ražošanas tehnoloģijas.

13. Pretendents, kas nodarbojas ar primāro lauksaimniecības produktu ražošanu, var saņemt atbalstu:

13.1. faktiski samaksātā ilgtermiņa aizdevuma vai finanšu līzings daļējai procentu gada summas segšanai par ilgtermiņa (ilgāk par 12 mēnešiem no līguma noslēgšanas dienas) aizdevumu vai finanšu līzingu par:

13.1.1. jaunu lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecību un esošu būvju pārbūvi, iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma (arī programmatūras) iegādi;

13.1.2. vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegādi;

13.1.3. jaunas lauksaimniecības traktortehnikas (tai skaitā kombainu, pašgājēju augu smalcinātāju, smidzinātāju), tās piekabju un puspiekabju, tādu lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādi, kuru darbināšanai tiek izmantota traktortehnika, kā arī mobilo kalšu iegādi;

13.1.4. tādas lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādi, kura tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai;

13.2. īstermiņa aizdevuma un faktoringa daļējai kredīprocentu dzēšanai par apgrozāmajiem līdzekļiem.

14. Atbalstu, kas paredzēts īstermiņa aizdevumam un faktoringam daļējai kredīprocentu dzēšanai par apgrozāmajiem līdzekļiem vai ilgtermiņa aizdevumam, vai finanšu līzings kredīprocentu dzēšanai par vaislas lauksaimniecības dzīvnieku iegādi un tādas lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādi, kura tiek izmantota lauksaimniecības produkcijas ražošanai, piešķir saskaņā ar Komisijas regulu Nr. 1408/2013. Pēc atbalsta saņemšanas pretendents ievēro Komisijas regulas Nr. 1408/2013 1. panta 2. un 3. punktā noteiktās prasības.

15. Šo noteikumu 13. punktā minēto atbalstu nepiešķir:

15.1. lauksaimniecības traktortehnikas (tai skaitā kombainu, pašgājēju augu smalcinātāju, smidzinātāju), tās piekabju un puspiekabju, tādu lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādei, kuru darbināšanai tiek izmantota traktortehnika, kā arī mobilo kalšu iegādei, ja tai ir izmantoti atbalsta līdzekļi lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);

15.2. aizdevumiem, kurus izsniegusi valsts akciju sabiedrība "Latvijas Hipotēku un zemes banka" vai valsts akciju sabiedrība "Latvijas Attīstības finanšu institūcija "Altum"", vai akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija" un kuri saistīti ar:

15.2.1. Lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kredītēšanas programmu;

15.2.2. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kredītēšanas programmu;

15.2.3. investīciju kredītēšanas programmām;

15.3. aizdevumiem, ko izsniegusi valsts akciju sabiedrība "Lauku attīstības fonds" saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts atbalsta piešķiršanas kārtību lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei lauksaimniecības produkcijas ražošanai;

15.4. aizdevumiem, ko izsniedzis aizdevējs, kurš atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

15.4.1. nav saņēmis Finanšu un kapitāla tirgus komisijas vai Patērētāju tiesību aizsardzības centra atļauju (licenci) kredītēšanas vai parāda atgūšanas pakalpojumu sniegšanai;

15.4.2. nav publicēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijas tīmekļa vietnes kredītiestāžu tirgus dalībnieku sarakstā;

15.4.3. nav publicēts Patērētāju tiesību aizsardzības centra tīmekļa vietnes parādu atgūšanas pakalpojuma sniedzēju sarakstā;

15.4.4. nav uzskatāms par saistītu uzņēmumu šo noteikumu 15.4.1. un 15.4.2. apakšpunktā minētajiem aizdevējiem;

15.5. aizdevumu darījumiem, kas veikti līdz 2002. gada 1. janvārim un saistīti ar lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādi;

15.6. aizdevumiem, kas ņemti privatizācijas sertifikātu iegādei, lai izpirktu lauksaimniecībā izmantojamo zemi;

15.7. aizdevumiem, kas nav ņemti lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei, bet līdz 2011. gada 1. janvārim ir refinansēti, lai iegādātos lauksaimniecībā izmantojamo zemi;

15.8. aizdevumiem, kas pārņemti no aizdevēja, kurš nav saņēmis Finanšu un kapitāla tirgus komisijas vai Patērētāju tiesību aizsardzības centra atļauju (licenci) kredītēšanai.

16. Atbalsta apmērs ir summa, kas nepārsniedz aizdevuma gada procentu likmi četrus procentus apmērā vai faktisko likmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par četriem procentiem. Maksimālā atbalsta summa vienam pretendenta kārtējā gadā nepārsniedz 60 000 *euro*.

17. Ja šo noteikumu 13.1. apakšpunktā minētais ilgtermiņa investīciju atbalsts piešķirts saskaņā ar:

17.1. Padomes 2005. gada 20. septembra Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2005. gada 21. oktobris, Nr. L 277) (turpmāk – Padomes regula Nr. 1698/2005), kopējā atbalsta intensitāte investīciju attaisnoto izdevumu summai nepārsniedz Padomes regulas Nr. 1698/2005 26. panta 2. punktā noteikto maksimālo atbalsta intensitāti;